

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/131

URBROJ: 65-19-02

Hs**NP*022-03/19-01/131*65-19-02**Hs

P.Z. br. 698

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o državnim maticama, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 12. rujna 2019. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Malenicu, ministra uprave, Josipu Rimac, Darka Nekića i Katicu Prpić, državne tajnike u Ministarstvu uprave, te doc. dr. sc. Mladena Nakića, pomoćnika ministra uprave.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/136

Urbroj: 50301-25/06-19-2

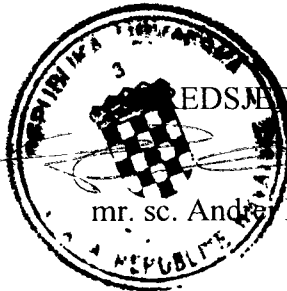
Zagreb, 12. rujna 2019.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o državnim maticama, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o državnim maticama, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Ivana Malenicu, ministra uprave, Josipu Rimac, Darka Nekića i Katicu Prpić, državne tajnike u Ministarstvu uprave, te doc. dr. sc. Mladena Nakića, pomoćnika ministra uprave.

 PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O DRŽAVNIM MATICAMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, rujan 2019.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O DRŽAVNIM MATICAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13) uređuje se uspostava i vođenje državnih matica, odnosno evidencija o osobnim stanjima građana.

Odredbama važećeg Zakona o državnim maticama propisano je da poslove osobnih stanja građana obavlja ured državne uprave u županiji, odnosno Gradski ured Grada Zagreba nadležan za poslove opće uprave koji je voditelj zbirke osobnih podataka sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka. Također, propisano je da državne matice neposredno vode državni službenici - matičari.

U Nacionalnom programu reformi 2019. u okviru reformskog prioriteta „Unaprjeđenje javne uprave“ koji uključuje mjeru „Decentralizacija i racionalizacija“ postavljen je cilj unaprjeđenja sustava državne uprave putem novog normativnog okvira kojim će se omogućiti učinkovitije obavljanje poslova državne uprave.

Slijedom izvršavanja utvrđenih reformskih mjera i aktivnosti donesen je novi Zakon o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 66/19).

Člankom 7. Zakona o sustavu državne uprave propisano je da se pojedini poslovi državne uprave određeni tim Zakonom, mogu povjeriti jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave ili drugim pravnim osobama, a člankom 9. stavkom 2. da se sredstva za obavljanje povjerenih poslova državne uprave osiguravaju u državnom proračunu, ako zakonom nije drukčije propisano.

S obzirom da uredi državne uprave u županijama nisu ustrojani novim Zakonom o sustavu državne uprave, dosadašnje poslove osobnih stanja građana potrebno je povjeriti županijama odnosno Gradu Zagrebu.

Također, ovim Zakonom se utvrđuje nadležnost Ministarstva uprave za vođenje jedinstvenog informacijskog sustava državnih matica te za njegovo održavanje i nadogradnju. U praksi je i dosad Ministarstvo uprave obavljalo navedene poslove, a ovim Zakonom se to izrijekom i propisuje. Naime, poslove osobnih stanja građana koje su obavljali uredi državne uprave u županijama kao povjerene poslove obavljat će nadležna upravna tijela u županiji, odnosno Gradu Zagrebu i upravo zato potrebno je izrijekom utvrditi nadležnost za vođenje jedinstvenog informacijskog sustava državnih matica te za njegovo održavanje i nadogradnju.

budući da nije riječ o povjerenom poslu državne uprave vezano uz osobna stanja građana. Isto tako, utvrđuje se nadležnost Ministarstva uprave za vođenje zbirke osobnih podataka državnih matica.

Stupanjem na snagu Obiteljskog zakona (Narodne novine, broj 103/15), koji više ne propisuje da se žena, muž, svjedoci i matičari nakon sklapanja braka potpisuju u maticu vjenčanih, prestala je potreba da se matica vjenčanih osim u elektroničkom obliku vodi i u papirnom obliku. Stoga se predlaže brisanje u članku 5. stavka 4. Naime, državne matice prema članku 5. stavku 2. Zakona o državnim maticama vode se u elektroničkom obliku, a iznimno se prema stavku 4. matica vjenčanih osim u elektroničkom obliku vodi i na propisanom obrascu i ispisuje trajnom tintom.

Stoga je stupanjem na snagu novog Zakona o sustavu državne uprave potrebno izmijeniti odredbe Zakona o državnim maticama kako bi taj Zakon bio usklađen s promjenama u sustavu državne uprave.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s člankom 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18) predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

Nacionalnim programom reformi 2019., u okviru mjere 1.4.4. Decentralizacija i racionalizacija, s ciljem unaprjeđenja sustava državne uprave putem novog normativnog okvira kojim će se omogućiti učinkovitije obavljanje poslova državne uprave te profesionalizirati državnu upravu, predviđena je aktivnost 1.4.4.2. Donošenje Zakona o sustavu državne uprave. Radi provedbe ove mjere, koja je započela stupanjem na snagu Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 66/19), kojim je pored ostalog predviđen prestanak rada ureda državne uprave u županijama te dužnosti pomoćnika ministra, potrebno je s navedenim uskladiti odredbe posebnih zakona kojima se uređuje navedeni sadržaj.

S obzirom na to da je krajnji rok za provedbu ove mjere prosinac 2019. godine te imajući u vidu rokove za usklađivanje s odredbama Zakona o sustavu državne uprave propisane prijelaznim odredbama tog Zakona, potrebno je da posebni zakoni stupe na snagu istodobno, 1. siječnja 2020. godine.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O DRŽAVNIM MATICAMA

Članak 1.

U Zakonu o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13) članak 4. mijenja se i glasi:

„Poslove osobnih stanja građana obavlja nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: nadležno upravno tijelo) kao povjerene poslove državne uprave.

Državne matice neposredno vode matičari.

Ministarstvo uprave utvrđuje i vodi jedinstveni informacijski sustav državnih matica te brine za njegovo održavanje i nadogradnju.

Ministarstvo uprave je voditelj zbirke osobnih podataka državnih matica sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.“.

Članak 2.

U članku 5. stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 4.

Članak 3.

U članku 9.a stavku 1. riječ: „ureda“ zamjenjuje se riječima: „upravnog tijela“.

Članak 4.

U članku 27. riječ: „ureda“ zamjenjuje se riječima: „upravnog tijela“.

Članak 5.

U članku 30. stavku 1. riječ: „ureda“ zamjenjuje se riječima: „upravnog tijela“.

Članak 6.

U članku 31. stavku 2. riječi: „nadležni ured“ zamjenjuje se riječima: „nadležno upravno tijelo“.

Članak 7.

U članku 36. riječ: „ureda“ zamjenjuje se riječima: „upravnog tijela“.

Članak 8.

U članku 39. stavcima 2. i 3. riječ: „ureda“ zamjenjuje se riječima: „upravnog tijela“.

Članak 9.

U članku 40. stavku 2. u prvoj rečenici riječ: „ureda“ zamjenjuje se riječima „upravnog tijela“, a u drugoj rečenici riječi: „Nadležni ured“ zamjenjuju se riječima: „Nadležno upravno tijelo“.

Članak 10.

U članku 47. riječ: „državni“ briše se.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA**Članak 11.**

Ministar nadležan za poslove opće uprave uskladit će Naputak za provedbu Zakona o državnim maticama i upisu posvojenja u maticu rođenih (Narodne novine, broj 26/08) s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Ministar nadležan za poslove opće uprave uskladit će Pravilnik o obrascu matice vjenčanih, izvacima i potvrdama koji se izdaju na temelju državnih matica (Narodne novine, broj 91/13) u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 12.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2020. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom utvrđeno je da poslove osobnih stanja građana obavlja nadležno upravno tijelo županije odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba kao povjerene poslove državne uprave. Matičari neposredno vode državne matice u smislu upisivanja podataka i činjenica, izdavanja isprava te obavljanja drugih poslova utvrđenih ovim Zakonom.

Budući da se poslovi državne uprave, odnosno poslovi osobnih stanja građana koje su dosad obavljali uredi državne u županijama povjeravaju, a obavljati će ih nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno Gradu Zagrebu, potrebno je utvrditi da je voditelj zbirke osobnih podataka državnih matice Ministarstvo uprave te da Ministarstvo uprave utvrđuje i vodi jedinstveni informacijski sustav državnih matica i brine za njegovo održavanje i nadogradnju. Dakle, potrebno je jasno propisati da se poslovi vođenja zbirke osobnih podataka državnih matica i jedinstvenog informacijskog sustava državnih matica ne povjeravaju.

Uz članak 2.

Stupanjem na snagu Obiteljskog zakona (Narodne novine, broj 103/15), koji više ne propisuje da se žena, muž, svjedoci i matičari nakon sklapanja braka potpisuju u maticu vjenčanih, prestala je potreba da se matica vjenčanih osim u elektroničkom obliku vodi i u papirnom obliku, a što je bila osnova za iznimku propisanu važećim člankom 5. stavkom 4. Zakona o državnim maticama prema kojem se matica vjenčanih osim u elektroničkom obliku vodi i na propisanom obrascu i ispisuje trajnom tintom. Bez brisanja ove odredbe bilo bi potrebno usklađivati Pravilnik o obrascu matice vjenčanih, izvacima i potvrdama koje se izdaju na temelju državnih matica (Narodne novine, broj 91/2013) odnosno mijenjati obrazac matice vjenčanih koji sadrži riječi „ured državne uprave“, a koji se u praksi ne koristi jer se matica vjenčanih vodi samo u elektroničkom obliku.

Uz članke 3., 4., 5., 6., 7., 8. i 9.

Budući da se ovim Zakonom poslovi koje su dosad obavljali uredi državne uprave u županijama, povjeravaju nadležnom upravnom tijelu u županiji potrebne su odgovarajuće izmjene odredbi kojima je propisana stvarna nadležnost ureda državne uprave u županiji.

Uz članak 10.

Budući da se poslovi povjeravaju nadležnom upravnom tijelu u županiji potrebna je odgovarajuća izmjena odredbe jer iz izričaja važeće zakonske odredbe proizlazi da se odnosi samo na državne službenike, a treba obuhvaćati i službenike u županiji i Gradu Zagrebu kao i službenike u nadležnom tijelu državne uprave koji obavljaju poslove vezane uz građanska stanja.

Uz članak 11.

Odredbom je određen rok za usklađivanje provedbenih propisa donesenih na temelju Zakona o državnim maticama (Narodne novine, br. 96/93 i 76/13) s odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 12.

Odredbom je određeno stupanje Zakona na snagu.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU**Članak 4.**

Poslove osobnih stanja građana obavlja ured državne uprave u županiji, odnosno Gradski ured Grada Zagreba nadležan za poslove opće uprave (u daljnjem tekstu: nadležni ured) koji je voditelj zbirke osobnih podataka sukladno s propisima o zaštiti osobnih podataka. Državne matice neposredno vode državni službenici-matičari.

Članak 5.

O osobnim stanjima građana vode se državne matice: matica rođenih, matica vjenčanih i matica umrlih.

Državne matice vode se u elektroničkom obliku. Na obradu podataka primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita osobnih podataka i informacijska sigurnost.

Sastavni dio državnih matice su temeljni spisi na osnovi kojih se upisuju podaci u državne matice.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, matica vjenčanih se osim u elektroničkom obliku vodi i na propisanom obrascu i ispisuje trajnom tintom. Obrazac će biti propisan posebnim pravilnikom.

Način rada u vođenju državnih matice propisat će se posebnim propisom.

Članak 9.a

Promjena spola kao izmjena podataka u temeljnom upisu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda. Rješenje o upisu promjene spola u maticu rođenih donosi se na temelju mišljenja nadležnog tijela o promjeni spola ili o životu u drugom rodnom identitetu, sukladno medicinskoj dokumentaciji nadležnog liječnika ili zdravstvene ustanove.

Način prikupljanja medicinske dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka te utvrđivanje uvjeta i pretpostavki za promjenu spola i života u drugom rodnom identitetu, propisat će se posebnim propisom.

Članak 27.

Činjenice rođenja ili smrti prijavljene nakon 30 dana, od dana kad su se dogodile, matičar smije upisati u državne matice na temelju rješenja nadležnog ureda na čijem se području vodi matična knjiga u koju treba izvršiti upis.

Članak 30.

Nakon zaključenja upisa, ispravke u državnu maticu matičar smije izvršiti na temelju rješenja nadležnog ureda na čijem području se vodi državna matica.

Ako je ispravke potrebno izvršiti i u drugim državnim maticama ili u drugim službenim evidencijama koje se vode o građanima, matičar će o tome odmah izvijestiti nadležna državna tijela koja vode te evidencije.

Članak 31.

Matičar ima zamjenika koji u slučaju njegove spriječenosti ima sve ovlasti i obveze matičara.

Neposredan nadzor nad radom matičara obavlja nadležni ured.

Članak 36.

Ako zbog više sile ili drugih razloga pojedine činjenice i podaci temeljnog upisa nisu mogli biti upisani u državne matice u zakonom određenom roku, upis tih činjenica i podataka u državne matice može se izvršiti na temelju rješenja nadležnog ureda.

Članak 39.

Kao naknadni upisi u državne matice se unose i svi ispravci grešaka u izvršenim temeljnim ili naknadnim upisima.

Ispravak temeljnog ili naknadnog upisa može se izvršiti samo na temelju rješenja nadležnog ureda.

Ako je za utvrđivanje pogrešno upisane činjenice u državnu maticu nadležno tijelo državne uprave, ispravak se upisuje na temelju rješenja nadležnog ureda na čijem se području vodi državna matica.

Članak 40.

Upis činjenica rođenja, sklapanja braka ili smrti hrvatskih državljana nastalih u inozemstvu obavlja se na temelju izvataka iz državne matice inozemnog tijela. Ovaj izvadak dužna je podnijeti stranka ako međunarodnim ugovorom nije predviđena obveza inozemnog tijela da izvratke iz državnih matica dostavlja nadležnom tijelu u Republici Hrvatskoj.

Iznimno, činjenica rođenja nastala u inozemstvu upisuje se u maticu rođenih na temelju rješenja nadležnog ureda, ako se izvadak iz državne matice rođenih koju vodi inozemno tijelo nije mogao pribaviti na način uređen u stavku 1. ovoga članka. Nadležni ured donosi rješenje po zahtjevu stranke, a na temelju dokaza koje predloži stranka.

Članak 47.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se matičar i drugi državni službenik na upravnim poslovima osobnih stanja građana koji:

- u propisanim rokovima na izvršava upravne radnje utvrđene ovim Zakonom,
- državne matice ne vodi ispravno i uredno,
- povrijedi zaštitu podataka upisanih u državne matice dozvolom uvida ili izdavanjem isprava iz državnih matica neovlaštenim osobama.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga zakona o izmjeni Zakona o državnim maticama
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo uprave
Svrha dokumenta	Izvješćivanje
Datum dokumenta	28. kolovoza 2019.
Verzija dokumenta	1.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjeni Zakona o državnim maticama
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Nije u Planu -ad hoc zakon
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo uprave
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt	/
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da, na mrežnim stranicama portala e-Savjetovanja od 09. kolovoza 2019. do 24. kolovoza 2019.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Jedinice područne (regionalne) samouprave
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Objavljena u zasebnom dokumentu Analiza dostavljenih primjedbi
Troškovi provedenog savjetovanja	Za provedbu savjetovanja nisu bila potrebna financijska sredstva

Izvešće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Konačnom prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o državnim maticama

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>Koprivničko-križevačka županija KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O DRŽAVNIM MATICAMA Dosadašnji članak 2. treba postati članak 4.</p>	<p>Primljeno na znanje Numeracija članaka odgovarajuće prati promjene Zakona.</p>
2	<p>Koprivničko-križevačka županija KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O DRŽAVNIM MATICAMA Predlaže se dodavanje novog članka 3. koji bi glasilo: „U članku 47. stavku 1. riječ: 'državni' briše se.“. Naime članak 47. stavak 1. Zakona o državnim maticama („Narodne novine“, broj 96/93. i 76/13.), glasi: „Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se matičar i drugi državni službenik na upravnim poslovima osobnih stanja građana koji:“, a kako će upravne poslove osobnih stanja građana od 1. siječnja 2020. godine obavljati službenici jedinica područne (regionalne) samouprave nužno je napraviti predloženu izmjenu, a koja ne isključuje ni odgovornost službenika koji te poslove rade u ministarstvu nadležnom za osobna stanja građana.</p>	<p>Prihvaćen Prihvaća se.</p>
3	<p>Koprivničko-križevačka županija KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O DRŽAVNIM MATICAMA Predlaže se dodavanje novog članka 2. koji bi glasilo: „U članku 31. stavku 2. riječ: 'gradski' briše se.“. Naime članak 3. stavak 2. Zakona o državnim maticama („Narodne novine“, broj 96/93. i 76/13.) glasi: „Neposredan nadzor nad radom matičara obavlja nadležni gradski ured.“ i u njemu je riječ: „gradski“ nepotrebna jer se riječi: „nadležni ured“ odnose na nadležno upravno tijelo županije odnosno Gradski ured Grada Zagreba nadležan za poslove opće uprave, sukladno članku 1. ovog konačnog prijedloga Zakona o izmjeni Zakona o državnim maticama.</p>	<p>Primljeno na znanje Nejasna primjedba. Naime, ovdje citirana odredba članka 3. stavka 2. Zakona o državnim maticama ne odgovara sadržaju važeće odredbe Zakona koja glasi: "Matična područja određuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva uprave.". Međutim, uz pretpostavku da je riječ o omaški u pisanju i da umjesto "članak 3." treba pisati "članak 31" napominje se da je članak 31. Zakona izmijenjen.</p>
4	<p>Koprivničko-križevačka županija KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O DRŽAVNIM MATICAMA U nazivu akta bi trebalo riječ: „izmjeni“ zamijeniti s riječju: „izmjenama“ jer se izmjene moraju napraviti u člancima 4., 31. i 47. Zakona o državnim maticama („Narodne novine“, broj 96/93. i 76/13.).</p>	<p>Prihvaćen PRIHVAĆA SE.</p>